II

(Nelegislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 774/2010

ze dne 2. září 2010

o stanovení pokynů týkajících se vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav a společného regulačního přístupu k poplatkům za přenos

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 ze dne 26. června 2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou [1], a zejména na čl. 8 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení (ES) č. 1228/2003 stanoví vytvoření vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav. V souladu s tímto nařízením má Komise stanovit pokyny vymezující podrobnosti postupu a metodiku, která se má používat ve vyrovnávacím mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, a příslušná pravidla, která povedou k postupné harmonizaci ve stanovení poplatků podle vnitrostátních tarifních systémů.

(2) Od doby, kdy byla poprvé uznána potřeba vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, zejména prostřednictvím dobrovolných mechanismů provozovatelů přenosových soustav, byly získány cenné zkušenosti. Provozovatelé přenosových soustav však považovali za mimořádně obtížné se na těchto dobrovolných mechanismech dohodnout.

(3) Závazné pokyny, kterými se stanoví vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav, by měly poskytnout pevnou základnu pro vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav a zajistit přiměřené vyrovnání nákladů provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.

(4) Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí nebo území, kteří uzavřeli dohody s Unií, čímž přijali a používají právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, by měli mít právo účastnit se ve vyrovnávacím mechanismu mezi přenosovými soustavami za stejných podmínek jako provozovatelé přenosových soustav z členských států.

(5) Je vhodné dovolit provozovatelům přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Unií, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, uzavřít mnohostranné dohody s provozovateli přenosových soustav v členských státech, které umožní, aby všechny strany dostaly za přiměřených a stejných podmínek vyrovnání za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny.

(6) Provozovatelé přenosových soustav by měli dostat vyrovnání za energetické ztráty vyplývající z přenosu přeshraničních toků elektřiny. Toto vyrovnání by mělo vycházet z odhadu, jaké ztráty by jim vznikly, pokud by přenos elektřiny neexistoval.

(7) Měl by být vytvořen fond pro vyrovnávací platby za náklady provozovatelů přenosových soustav, kteří zpřístupňují infrastrukturu pro přenos přeshraničních toků elektřiny. Výše tohoto fondu by měla vycházet z podrobného posouzení dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny pro celou Unii.

(8) Provozovatelé přenosových soustav ve třetích zemích by měli hradit stejné náklady za používání přenosové soustavy Unie jako provozovatelé přenosových soustav v členských státech.

(9) Změny v poplatcích účtovaných výrobcům elektřiny za přístup k přenosové soustavě by neměly oslabit vnitřní trh. Z tohoto důvodu by se průměrné poplatky za

[1] Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 1.

přístup k síti v členských státech měly udržovat v rozmezí, které pomůže zajistit, že výhody z harmonizace budou využity.

(10) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 13 nařízení (ES) č. 1228/2003,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Provozovatelé přenosových soustav obdrží vyrovnávací platby za náklady vzniklé přenosem přeshraničních toků elektřiny po jejich sítích na základě pokynů stanovených v části A přílohy.

Článek 2

Poplatky účtované provozovateli sítí za přístup k přenosové soustavě jsou v souladu s pokyny stanovenými v části B přílohy.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení pozbývá platnosti dne 2. března 2011.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 2. září 2010.

Za Komisi

José Manuel BARROSO

předseda

PŘÍLOHA

ČÁST A

POKYNY PRO VYTVOŘENÍ VYROVNÁVACÍHO MECHANISMU MEZI PROVOZOVATELI PŘENOSOVÝCH SOUSTAV

1. **Všeobecná ustanovení**

1.1 Vyrovnávací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav („Inter Transmission System Operator Compensation", ITC) umožní provádění vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny, včetně zajištění přeshraničního přístupu k propojené soustavě.

1.2 Provozovatelé přenosových soustav vytvoří fond ITC za účelem provádění vyrovnávacích plateb za náklady provozovatelů přenosových soustav na přenos přeshraničních toků elektřiny.

Fond ITC poskytne vyrovnání za:

1) náklady na ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách v důsledku přenosu přeshraničních toků elektřiny a

2) náklady na zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

1.3 Příspěvky do fondu ITC se vypočítají v souladu s bodem 6.

Platby z fondu ITC se vypočítají v souladu s body 4 a 5.

Provozovatelé přenosových soustav odpovídají za stanovení opatření pro vybírání a úhradu všech plateb týkajících se fondu ITC a také za určení termínů plateb. Veškeré příspěvky a platby budou provedeny co nejdříve, nejpozději však do šesti měsíců od konce období, na které se vztahují.

1.4 Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství (ERGEG), zřízená rozhodnutím Komise 2003/796/ES ([1]), předloží Komisi každý rok zprávu o provádění mechanismu ITC a řízení fondu ITC.

Provozovatelé přenosových soustav budou na tomto úkolu spolupracovat se skupinou ERGEG a za tímto účelem poskytnou skupině ERGEG a Komisi veškeré potřebné informace.

1.5 Přenos elektřiny se vypočítá obvykle každou hodinu na základě nižší z hodnot absolutní hodnoty dovozů elektřiny a absolutní hodnoty vývozů elektřiny na propojeních mezi vnitrostátními přenosovými soustavami.

Za účelem výpočtu přenosů elektřiny se hodnota dovozů a hodnota vývozů na každém propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami sníží úměrně k podílu kapacity přidělené způsobem, který není slučitelný s bodem 2 pokynů pro řízení přetížení stanovenými v příloze nařízení (ES) č. 1228/2003.

Aniž jsou dotčena ustanovení druhého odstavce tohoto bodu, vývozy a dovozy elektřiny na propojeních s třetími zeměmi, na které se vztahují ustanovení bodu 7.1, se zahrnou do výpočtu přenosu elektřiny.

1.6 Pro účely této části přílohy se čistým tokem elektřiny rozumí absolutní hodnota rozdílu mezi celkovými vývozy elektřiny z dotyčné vnitrostátní přenosové soustavy do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, a celkovými dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, do stejné přenosové soustavy.

([1]) Úř. věst. L 296, 14.11.2003, s. 34.

V případě stran mechanismu ITC se společnou hranicí s alespoň jednou třetí zemí, na kterou se vztahují ustanovení bodu 7.1, se provedou tyto úpravy výpočtu čistého toku:

1) jsou-li celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, vyšší než celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

   a) čisté dovozní toky z těchto třetích zemí nebo

   b) čisté vývozní toky do zemí, ve kterých je provozovatel přenosové soustavy zúčastněn v mechanismu ITC;

2) jsou-li celkové dovozy elektřiny ze zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, vyšší než celkové vývozy elektřiny do zemí, ve kterých jsou provozovatelé přenosových soustav zúčastněni v mechanismu ITC, čisté toky se sníží o nižší z těchto hodnot:

   a) čisté vývozní toky do těchto třetích zemí nebo

   b) čisté dovozní toky ze zemí, ve kterých je provozovatel přenosové soustavy zúčastněn v mechanismu ITC.

1.7 Pro účely této přílohy se zatížením rozumí celkové množství elektřiny, které je přenášeno z vnitrostátní přenosové soustavy do napojených distribučních soustav, ke konečným uživatelům napojeným na přenosovou soustavu a k výrobcům elektřiny za účelem spotřeby při výrobě elektřiny.

2. **Účast v mechanismu ITC**

2.1 Každý regulační orgán zajistí, aby se provozovatelé přenosových soustav v této oblasti působnosti zúčastnili v mechanismu ITC a aby do poplatků účtovaných provozovateli přenosových soustav za přístup k sítím nebyly zahrnuty žádné dodatečné poplatky za přenos přeshraničních toků elektřiny.

2.2 Provozovatelé přenosových soustav ze třetích zemí, kteří uzavřeli s Unií dohody, čímž přijali a používají právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, mají právo zúčastnit se v mechanismu ITC.

V mechanismu ITC mají právo zúčastnit se zejména provozovatelé přenosových soustav, kteří působí na územích uvedených v článku 9 Smlouvy o Energetickém společenství ([1]).

S každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země zúčastněným v mechanismu ITC bude zacházeno stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy z členského státu.

3. **Mnohostranné dohody**

3.1 Provozovatelé přenosových soustav mohou uzavřít mnohostranné dohody týkající se vyrovnávacích plateb za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny mezi provozovateli přenosových soustav zúčastněných v mechanismu ITC a provozovateli přenosových soustav ze třetích zemí, kteří neuzavřeli dohody s Unií, na jejichž základě by přijali a uplatňovali právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, a kteří dne 16. prosince 2009 podepsali dobrovolnou dohodu mezi provozovateli přenosových soustav o vyrovnávacích platbách mezi provozovateli přenosových soustav.

3.2 Tyto mnohostranné dohody se zaměří na zajištění toho, aby se s každým provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země zacházelo stejně jako s provozovatelem přenosové soustavy v zemi zúčastněné v mechanismu ITC.

3.3 V těchto mnohostranných dohodách se v případě potřeby může doporučit, aby vyrovnávací platby za zpřístupnění infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny stanovené podle bodu 5 byly příslušným způsobem upraveny podle celkových vyrovnávacích plateb. Každá taková úprava podléhá schválení Komise.

3.4 Zacházení s provozovatelem přenosové soustavy ze třetí země nebude zvýhodněné ve srovnání se zacházením uplatňovaným vůči provozovateli přenosové soustavy zúčastněnému v mechanismu ITC.

([1]) Úř. věst. L 198, 20.7.2006, s. 18.

3.5 Všechny tyto mnohostranné dohody se předloží Komisi k vyjádření stanoviska, zda pokračování mnohostranných dohod podporuje dotvoření a fungování vnitřního trhu s elektřinou a přeshraniční obchod. Stanovisko Komise se týká zejména:

1) toho, zda se dohoda týká pouze vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav za náklady na přenos přeshraničních toků elektřiny;

2) toho, zda jsou splněny požadavky bodů 3.2 a 3.4.

3.6 Při přípravě stanoviska uvedeného v bodě 3.5 Komise konzultuje všechny členské státy a zohledňuje zejména stanoviska těch členských států, které mají hranici s příslušnou třetí zemí.

4. **Vyrovnávací platby za ztráty**

4.1 Vyrovnávací platby za ztráty vzniklé na vnitrostátních přenosových soustavách v důsledku přenosu přeshraničních toků elektřiny se vypočítají odděleně od vyrovnávacích plateb za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

4.2 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě se stanoví výpočtem rozdílu mezi:

1) výší ztrát skutečně vzniklých na přenosové soustavě během příslušného období a

2) odhadovanou výší ztrát na přenosové soustavě, které by v soustavě vznikly během příslušného období, pokud by neexistoval žádný přenos elektřiny.

4.3 Provozovatelé přenosových soustav odpovídají za provedení výpočtu uvedeného v bodě 4.2 a tento výpočet a jeho metodu zveřejní ve vhodném formátu. Výpočet lze odvodit z odhadů mnoha časových bodů během příslušného období.

4.4 Výše ztrát vzniklých na vnitrostátní přenosové soustavě v důsledku přeshraničního toku elektřiny se vypočte na stejném základě, jako je ten, který regulační orgán schválil pro výpočet všech ztrát na vnitrostátních přenosových soustavách. Skupina ERGEG ověří kritéria pro stanovení výše ztrát na vnitrostátní úrovni a zejména zohlední to, aby výše ztrát byla stanovena spravedlivým a nediskriminačním způsobem.

Pokud příslušný regulační orgán neschválil základ pro výpočet ztrát za období, na které se vztahuje mechanismus ITC, vychází výše ztrát pro účely mechanismu ITC z odhadů přezkoumaných všemi provozovateli přenosových soustav.

5. **Vyrovnávací platby za poskytování infrastruktury pro přeshraniční toky elektřiny**

5.1 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se rozdělí mezi provozovatele přenosových soustav odpovědné za vnitrostátní přenosové soustavy jako vyrovnávací platba za náklady vzniklé v souvislosti se zpřístupněním infrastruktury pro přenos přeshraničních toků elektřiny.

5.2 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se mezi provozovatele přenosových soustav odpovědné za vnitrostátní přenosové soustavy rozdělí úměrně k:

1) faktoru přenosu, tj. přenosům ve vnitrostátní přenosové soustavě jako podílu celkových přenosů na všech vnitrostátních přenosových soustavách;

2) faktoru zatížení, tj. přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosům ve vnitrostátní přenosové soustavě ve vztahu k přenosům elektřiny na druhou úměrně k zatížení plus přenosu na všech vnitrostátních přenosových soustavách.

Faktor přenosu má váhu 75 % a faktor zatížení má váhu 25 %.

5.3 Roční částka vyrovnávacích plateb za přeshraniční infrastrukturu se stanoví ve výši 100 000 000 EUR.

6. **Příspěvky do fondu ITC**

6.1 Provozovatelé přenosových soustav přispívají do fondu ITC úměrně k absolutní hodnotě čistých toků do a z jejich vnitrostátní přenosové soustavy jako podílu celkové absolutní hodnoty čistých toků do a ze všech vnitrostátních přenosových soustav.

7. **Poplatek za používání přenosové soustavy u dovozů a vývozů elektřiny z třetích zemí**

7.1 Poplatek za používání přenosové soustavy se platí u všech plánovaných dovozů a vývozů elektřiny ze všech třetích zemí, pokud:

1) tato země neuzavřela dohodu s Unií, na jejímž základě by přijala a uplatňovala právní předpisy Unie v oblasti elektřiny, nebo

2) provozovatel přenosové soustavy odpovědný za soustavu, ze které se elektřina dováží, nebo do které se elektřina vyváží, neuzavřel mnohostrannou dohodu uvedenou v bodě 3.

Tento poplatek je vyjádřen v eurech za megawatthodinu.

7.2 Každý účastník v mechanismu ITC vybírá poplatek za používání přenosové soustavy pro plánované dovozy a vývozy elektřiny mezi vnitrostátní přenosovou soustavou a přenosovou soustavou třetí země.

7.3 Poplatek za používání přenosové soustavy vypočítají na každý rok předem provozovatelé přenosových soustav. Stanoví se ve výši odhadovaného příspěvku za megawatthodinu, který by provozovatelé přenosových soustav ze zúčastněných zemí odváděli do fondu ITC na základě plánovaných přeshraničních toků elektřiny za příslušný rok.

ČÁST B

POKYNY PRO SPOLEČNÝ REGULAČNÍ PŘÍSTUP K POPLATKŮM ZA PŘENOS

1. Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci v každém členském státě, se stanoví v rozmezí uvedeném v bodě 3.

2. Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci, jsou roční celkové tarifní poplatky za přenos, které platí výrobci, vydělené celkovou měřenou energií, kterou výrobci ročně dodávají do přenosové soustavy členského státu.

Pro účely výpočtu stanoveného v bodě 3 poplatky za přenos nezahrnují:

1) poplatky, které výrobci platí za hmotný majetek potřebný pro napojení na soustavu nebo pro modernizaci napojení;

2) poplatky, které výrobci platí za pomocné služby;

3) specifické poplatky za ztráty v soustavě, které platí výrobci.

3. Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které platí výrobci, se stanoví v rozmezí od 0 do 0,5 EUR/MWh kromě těch, které se účtují v Dánsku, Švédsku, Finsku, Rumunsku, Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku.

Výše ročních průměrných poplatků za přenos, které platí výrobci v Dánsku, Švédsku a Finsku, se stanoví v rozmezí od 0 do 1,2 EUR/MWh.

Roční průměrné poplatky za přenos, které platí výrobci v Irsku, ve Velké Británii a v Severním Irsku, se stanoví v rozmezí od 0 do 2,5 EUR/MWh a v Rumunsku v rozmezí od 0 do 2,0 EUR/MWh.